

PŘEDŠKOLÁK BY MĚL ZVLÁDAT

- ➊ pojmenovat barvy základní i doplňkové
- ➋ rozlišit mezi stejnými obrázky takový, který je jiný (velikostí, detailem, polohou atd.)
- ➌ vyhledávat a určit shodné a neshodné dvojice obrázků
- ➍ poskládat obrázek přibližně ze šesti a více částí
- ➎ skládat obrázek z několika částí podle předlohy
- ➏ poznat a doplnit části, které na obrázku chybí
- ➐ pamatovat si cca 3 obrázky, které se mu ukážou
- ➑ poznat, které obrázky z určitého množství chybí
- ➒ rozlišit dva nebo tři překrývající se obrázky
- ➓ vyhledat zadaný předmět na pozadí obrázku
- ➔ rozumět pojmu vpředu/vzadu, nahoře/dole v prostoru a umět se podle toho orientovat

POTÍŽE V UČENÍ

Nástupem do školy mohou potíže ve zrakovém vnímání zesílit a přetrvávat poměrně dlouhou dobu. Pokud se tato situace neřeší, dítě se začne ve škole zhoršovat a začnou přibývat další potíže. Dítě, které v hodinách vyrůstá, nesoustředí se, pracuje pomalu, nemuselo být takové od začátku. **Výukové potíže se mohou velmi rychle odrazit do potíží v chování**, kdy se dítě tím, že zlobí, snaží vyhnout nějakým situacím či si kompenzuje neúspěchy v učení. Okolí se soustředí na řešení kázeňských potíží a opomíne jiné oblasti, které dítě trápi.

SIGNALY POTÍŽÍ

- ➊ děti často zaměňují tvary písmen, které se liší polohou – p, b, d nebo detailem – m × n, i × l, o × a, r × z, r × ř, r × s a další
- ➋ zaměňují některé číslice 6 × 9 či píší číslice zrcadlově (obráceně 3, 5, 6, 9)
- ➌ obtížně si pamatuji některé tvary písmen (často velkých psacích písmen, např. Z, L, R, D, F, G)
- ➍ pomalu si zapamatovávají tvary písmen
- ➎ mají obtíže s přepisem a opisem textu (chybuje při opisech z tabule, i když text vidí napsaný)
- ➏ pomaleji čtou a často se ve čtení objevují nepřesnosti a chyby
- ➐ mají potíže s porozuměním textu příběhu či zadání instrukce
- ➑ v matematice obtížně rozumí zadání, v geometrii mívali obtíže při rýsování během práce s modely různých tvarů

JAK MŮŽEME DÍTĚTI POMOCI

Posilovat a trénovat oblast zrakového vnímání u dětí není obtížné. Pojdme si ukázat některé z aktivit, které jim mohou výrazně pomoci.

- 1 Velmi vhodné je třídění **předmětu** podle jedné vlastnosti (např. třídění kostek podle barvy, stejného tvaru, velikosti či podle dvou vlastností (červené kulaté korálky × modré hranaté korálky). Třídit lze i stavebnicové kostky (např. lego, dřevěné stavebnice) podle zvolených charakteristik. Můžete s dítětem třídit prakticky cokoli – karty podle barev či symbolů, příbory, mince apod.
- 2 Všímejte si věcí kolem vás a **využivejte jejich podobnosti**. Připravíme na stůl banán, žlutou pastelku a modrou kostku. Dítě poznává, co tam nepatří (kostka – není žlutá). Obměňujeme rychlými a dostupnými variacemi (žlutá, modrá kostka, banán – nepatří banán, dva vyšší hrnečky a jeden nižší atd.)
- 3 Pomozte dětem **skládat obrázky a puzzle**. Nemusíte kupovat stále další a další skládanky. Stačí rozstříhat různě pohledy s překným obrázkem. Budete tak mít neustále nové varianty, které nebudou dítě nudit.
- 4 Hrajte hry jako domino, lotto či kvarteto. Využívejte hry a pracovní listy, kdy dítě **hledá stejné nebo odlišné obrázky** a ty, které jsou zaměřené na paměť.
- 5 Vyzkoušejte hru „Vidím něco, co je...“ žluté a kulaté, dřevěné, modré a vysoké... Dítě musí v místnosti **uhádnout, co hledate**. Anebo dejte do tašky předměty a nechte dítě poslepu vytahovat předměty podle vaší instrukce. „Vyndej trojúhelník, vyndej nejmenší kostku...“
- 6 Pracujte s obrázky. Nakreslete například polovinu předmětu (míč, obličej, postavu, květinu apod.) a nechte dítě **dokreslit druhou polovinu**. Můžete využít i jednoduché rozstřízené obrázky v dětských časopisech. Dítě na obrázcích může **vyhledávat rozdíly** (detaily). Společně si říkejte, co na vybraném obrázku vidíte, obrázek pak zakryjte a nechte dítě **vzpomínat, co vidělo**. Začněte vždy s jednoduššími obrázky. Nebo připravte různé předměty na stůl, nechte je dítě prohlédnout, pak jeden odeberte. Dítě zkouší poznat, co chybí.
- 7 Buděte kreativní, vytvořte z různých přírodnin (listy, fazole, bobule) či dalšího drobného materiálu (těstoviny, korálky, lentilky) různé **vzory** a nechte děti, aby je zopakovaly. Mnohé děti milují stavění z kostek, i to je trénink zrakového vnímání. Pomozte jim **stavět podle zadané předlohy**. Podobně i navlékání korálků, tvoření vzorů z kostiček podle předlohy na obrázku pomáhá rozvoji dobrého zrakového vnímání.
- 8 Využívejte pohybové aktivity (chytání, házení s míčem, skákání panáka, jízda na kole aj.). Vymyslete tři pohyby za sebou (jeden skok dopředu, tlesknutí a dva kroky stranou), dítě pokaždé zkusí přesně **opakovat sekvenci pohybů**.